

FarmProfit

Ekonomický software pro zemědělce

www.farmprofit.cz

Stručný návod k použití softwaru FarmProfit

20. 10. 2015

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.

Přátelství 815

104 00 Praha Uhřetěves

Česká republika

<http://www.vuzv.cz>

Ing. Jan Syruček

tel.: +420 267 009 529

e-mail: syrucek.jan@vuzv.cz

Obsah

1) Představení softwaru	3
2) Účel softwaru	4
3) Zadávání údajů do kalkulací	5
4) Kalkulační vzorec	7
5) Obsluha aplikace	8
6) Ukládání a načítání dat přes soubor.....	9
7) Části „Srovnání“ a „Práh rentability“	10

1) Představení softwaru

FarmProfit je ekonomický software sloužící ke **kalkulaci ekonomických ukazatelů** základních odvětví živočišné i rostlinné výroby. Program umožňuje jednoduchým způsobem vypočítat skutečnou nebo očekávanou rentabilitu výroby vybrané zemědělské komodity pomocí kalkulace úplných vlastních nákladů a příspěvku na úhradu.

FarmProfit je **webová aplikace**, která je koncovým uživatelům poskytována **zdarma** bez nutnosti registrace nebo instalace jakýchkoliv doplňků na internetových stránkách: <http://www.farmprofit.cz>.

Cílem jednotlivých kalkulací je vyčíslit veškeré **výnosy** a **náklady** zvolené komodity a stanovit **hospodářský výsledek** (zisk či ztráta) na jednotku (kus, litr mléka, kg, hektar) a tím pomoci uživateli v jeho **dalším rozhodování**.

V rámci jednotlivých kalkulací jsou stanoveny **úplné náklady** (tj. náklady jak variabilní tak fixní) a je určen **bod zvratu** jako prodejní cena, při které jsou veškeré náklady pokryty výnosy, a je dosaženo nulového ekonomického zisku.

Pro následné modelování a simulace bude za poplatek sloužit část **FarmProfit Plus**, kde se určí zisk za celý podnik a pomocí různých nástrojů se nastaví optimální parametry každého podnikání.

Software vyvinul **Bavorský zemský ústav pro zemědělství (LfL)** a jeho českou modifikaci pro české uživatele spravuje, přizpůsobuje a rozvíjí **Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i. (VÚŽV)**.

V rámci nezávislého hodnocení programů, zabývajících se touto problematikou, byl program LfL **hodnocen** německými novináři v časopise Top Agrar 9/2012 **jako nejlepší**, a proto se VÚŽV rozhodl pro jeho použití pro českou zemědělskou veřejnost.

Pro české podmínky je prozatím spuštěno **11 kalkulací**, převážně z živočišné výroby, které jsou již plně přizpůsobeny českým podmínkám a obsahují převážně česká zdrojová data, která se pravidelně aktualizují. Software se neustále **vyvíjí** a to jak z hlediska LfL, tak i z pohledu VÚŽV, kde se pracuje na zdokonalení spuštěných kalkulací a zprovoznění všech částí a funkcí pro české uživatele.

2) Účel softwaru

- Zjistit **skutečnou rentabilitu** konkrétní zemědělské komodity
- Vypočítat veškeré **výnosy** včetně dotací
- Stanovit **úplné náklady** na jednotku
- Určit **zisk** na jednotku
- Definovat **silné** a **slabé** stránky podniku
- Vytvořit různé **scénáře** a **plány** na další období
- **Srovnávat** své výsledky (meziročně, mezi podniky)
- Provádět **simulační výpočty** změnou vstupních parametrů

FarmProfit

Výpočetní program pro kalkulaci ekonomických ukazatelů v zemědělství

Aplikace umožňuje jednoduchým způsobem stanovit **výsledek hospodaření** a **úplné vlastní náklady** vybraných zemědělských komodit.

Základní vlastnosti softwaru FarmProfit:

- Webová aplikace poskytována koncovým uživatelům **zdarma**
- Možnost využití **předvolených hodnot**
- Umožnění **návodů** pro upřesnění vkladání údajů
- Kalkulace úplných nákladů, zisku i **příspěvku na úhradu @ celkové i na jednotku**
- Ocenění **vlastního přínosu** do podnikání
- Stanovení **bodu zvratu @**

Volby aplikace

- Všechny kalkulace
- Poslední kalkulace
- Uložené kalkulace
- Srovnání
- Práh rentability
- FarmProfit Plus (v přípravě)

Podrobný návod k softwaru FarmProfit je umístěn ZDE. Návod k jednotlivým částem jsou k dispozici na stránkách kalkulací.

Původní software vytvořený Bavorským zemským ústavem pro zemědělství (Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft) upravil pro podmínky ČR, poskytuje a spravuje Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.

Chov zvířat konvenční zemědělství Chov skotu Chov dojených krav Výkrm byků Kravy bez tržní produkce mléka Chov prasat Výkrm prasat Produkce selat Ustájení a ošetřování koní jako služba Výpočet minimální ceny za ustájení a ošetřování koní	Pěstování krmných plodin konvenční zemědělství Pěstování krmných plodin na orné půdě Kukuřičná siláž Louky a pastviny Travní senáž Seno	Tržní plodiny konvenční zemědělství Obiloviny Pšenice ozimá Pšenice jarní
--	--	--

Zobrazit další kalkulace, které budou postupně spuštěny

3) Zadávání údajů do kalkulací

Po zvolení příslušné komodity na úvodní stránce aplikace vkládá uživatel do jednotlivých **kalkulací údaje** za vlastní podnik (farmu). U každé kalkulační části je vložen podrobný návod na vkládání dat.

Pokud nezná nebo neneviduje některé hodnoty, může ponechat **navrhované (předvolené) hodnoty**, které jsou ve všech případech nastaveny na úrovni průměrných hodnot zejména z ČR. Vychází se z veřejně dostupných informačních zdrojů (ČSÚ, MZe, SZIF, aj.) a v některých položkách jsou zaznamenány i výsledky vlastních výzkumů. Pokud se daný údaj v ČR nesleduje, je uvedena původní hodnota z Bavorska. Jedná se pouze o orientační údaje, které se **zpravidla přepíše** skutečnými údaji z vlastního podniku.

V některých případech software **navrhne** nebo **dopočítá hodnotu** na základě dříve zadaných parametrů a uživatel jí může libovolně měnit. Celkové výpočty (součet nákladů, výnosů, výše zisku) jsou aplikací stanoveny automaticky.

U vyplňování některých údajů je k dispozici **nápověda**, která se zobrazí po najetí myší na symbol otazníku v zeleném kruhu a může obsahovat upřesnění pro vkládání hodnot, vývoj dané veličiny v čase nebo zdroj průměrné hodnoty.

U většiny nákladových a výnosových položek si uživatel symboly „**plus**“ a „**mínus**“ otevře (zavře) tabulku s podrobným zadáváním parametrů nebo s poznámkami k dané oblasti.

U nejvýznamnějších výnosových a nákladových položek kalkulačního vzorce má uživatel možnost **volby**, zda vloží svoji hodnotu za celou oblast (skutečná hodnota) nebo zda využije tabulku pro podrobnější zadávání parametrů (propoččet). Doporučujeme využívat, jsou-li k dispozici údaje, tyto podrobnější tabulky, neboť umožňují následně lepší možnosti modelování změnou parametrů.

Skutečná hodnota Kč

Propoččet

Mzdové náklady je možno kalkulovat dvojím způsobem a to jednak přes počet hodin a sazbu za hodinu nebo v ČR možná typičtějším způsobem - vkládáním výše hrubých mezd a celkových odvodů.

Výpočet nákladů na mzdy

Propoččet přes počet hodin a sazbu na hodinu

V softwaru je možno počítat i s tzv. **kalkulačními náklady na faktory** (alternativní náklady, náklady obětované příležitosti, implicitní náklady, oportunitní náklady (opportunity costs)). Jedná se o manažerské pojetí nákladů, které není v ČR v zemědělské praxi zatím příliš využíváno. Tyto náklady zohlední v celkovém výsledku vlastní přínos do podnikání, tj. zapojení vlastní práce, vlastního majetku (půdy) a vlastního oběžného kapitálu (peněz). Podklady pro ocenění vlastní práce se vkládají v části „Mzdové náklady na stálé zaměstnance“, ocenění vlastního majetku (investice) lze zadat v sekci „Odpisy budov a technického zařízení“ a sazba úroků z vlastního kapitálu se vkládá přímo v části „Kalkulační náklady na faktory“. Pokud zemědělec využije některý z uvedených faktorů ve svém podniku, neplatí za ně (nepředstavují reálné vynaložení peněz), ale ztrácí tím příjem z jejich případného alternativního využití jinde (kapitál by mohl investovat, půdu pronajmout, atd.). Rozdíl

mezi výnosy a náklady (variabilními a fixními) představuje zisk. Pokud se započítají do nákladů také náklady na faktory, je výsledkem kalkulace tzv. ekonomický zisk. Softwarem lze spočítat klasický zisk i ekonomický zisk. Při vložení nulového ocenění vlastního přínosu do podnikání je výsledný zisk shodný s ekonomickým ziskem.

⊕ Kalkulační náklady na faktory

Cena nutná k úhradě na závěru kalkulace představuje tzv. **bod zvratu**. Softwarem vypočtený bod zvratu vyjadřuje takovou prodejní cenu, která by zajistila dostatečně velké příjmy na úhradu (zaplacení) veškerých (úplných) nákladů.

⊕ **Cena nutná k úhradě úplných nákladů**

4) Kalkulační vzorec

Veškeré kalkulace se provádí v **korunách** na **jednotku** za **sledované období** (Kč/krávu/rok; Kč/kus; Kč/ha;...). Níže uvedený kalkulační vzorec naznačuje jednotlivé části kalkulace, kde se pomocí podrobných tabulek vyčíslí výsledek za danou oblast a výsledný výpočet za každou dílčí část je vždy uveden v kalkulaci v softwaru **vpravo**.

<i>Základní údaje ke zvolené kalkulaci</i> <i>Charakteristika výrobního procesu</i>
Výnosy - Variabilní náklady = Příspěvek na úhradu + Dotace - Fixní náklady = <u>Výsledek hospodaření (zisk)</u> - Kalkulační náklady na faktory = Ekonomický zisk

V části „**Základní údaje ke zvolené kalkulaci**“ uživatel vkládá (není povinné) název kalkulace (komentář) a volí, zda se bude kalkulovat s nebo bez DPH (podle toho, zda je plátcem DPH) a volí se požadované období kalkulace.

Část „**Charakteristika výrobního procesu**“ zahrnuje výrobní (zootecnické) ukazatele rozdílné pro každou komoditu (plemeno, mezidobí, obměna stáda, hmotnosti, přírůstky hmotnosti, aj.).

Výnosy tvoří příjmovou stranu podnikání. Vyjadřují výkony v peněžním vyjádření, tj. peněžní částky, které podnik získal ze svých aktivit souvisejících s kalkulační komoditou (prodej mléka, prodej zvířat, prodej obilovin, aj.).

Variabilní náklady představují náklady, které se zpravidla mění s objemem produkce (materiál, služby, aj.).

Příspěvek na úhradu je rozdílem mezi výnosy a variabilními náklady a vyjadřuje takovou výši peněžních prostředků, která v podniku „zůstane“ po zaplacení veškerých variabilních nákladů a je tedy určena k úhradě nákladů fixních.

Fixní náklady oproti variabilním nákladům zůstávají po určitou dobu neměnné. Vznikají i v případě, že se nic nevyrábí (např. odpisy, úroky, pojištění aj.).

Výsledek hospodaření (zisk, účetní zisk) je rozdíl mezi výnosy včetně dotací a veškerými náklady (tj. náklady variabilními i fixními).

Kalkulační náklady na faktory jak již bylo uvedeno v části 3, představují ocenění vlastního přínosu.

Ekonomický zisk je celkovým výsledkem podnikání. Zahrnuje v sobě výnosy včetně dotací a náklady (variabilní, fixní a kalkulační). Je rozdílem mezi výsledkem hospodaření a kalkulačními náklady na faktory (alternativní náklady).

5) Obsluha aplikace

Volby aplikace – volí se možnosti pro všechny části kalkulace

Všechny kalkulace – zobrazí se veškeré aktuálně dostupné kalkulace (úvodní stránka) a uživatel zvolí požadovanou komoditu k výpočtu nebo zvolí konkrétní kalkulaci přímo z nabídky „všechny kalkulace“.

Poslední kalkulace – načte se poslední provedený kalkulační výpočet – je aktivní, pokud jsou kalkulace uloženy.

Uložené kalkulace – zobrazí se veškeré uložené kalkulace v přehledné tabulce (viz. Uložené kalkulace).

Srovnání – spustí se část „Srovnání“, kde jsou srovnány všechny uložené kalkulace – aktivní po uložení kalkulace – podrobně popsáno v kapitole 7.

Práh rentability – spustí se část „Práh rentability“, která umožňuje stanovit body zvratu pro různé úrovně hospodářského výsledku – aktivní po uložení kalkulace – podrobně popsáno v kapitole 7.

FarmProfit Plus – zpoplatněná nadstavbová část, kde na základě uložených kalkulací se provádí doplňkové výpočty (simulování změny cen, srovnání dle zvolených kritérií, aj.) a stanoví se celkový výsledek za celý podnik – aktivní po uložení kalkulace – tato část se připravuje

Volby aplikace

- Všechny kalkulace
- Poslední kalkulace
- Uložené kalkulace
- Srovnání
- Práh rentability
- FarmProfit Plus (v přípravě)

Možnosti aplikace – volí se možnosti pro aktuálně spuštěnou kalkulaci

Vytvoření PDF souboru – vytvoří se PDF soubor se všemi výpočty ke kalkulaci, se kterou se aktuálně pracuje.

Návrat k původnímu nastavení – veškeré hodnoty ve zvolené kalkulaci budou nastaveny na původní hodnotu – uživatelem zadané hodnoty budou ztraceny!

Uložit do souboru – software uloží aktuálně prováděný výpočet (kalkulaci) do souboru (přípona idb) do počítače pro možnost budoucího nahrání a práci s kalkulací – podrobně popsáno v kapitole 6.

Uložit k dalšímu využití – uloží aktuální kalkulaci pro další práci – kalkulace zůstane uložená do ukončení práce s programem FarmProfit (zavření prohlížeče).

Uživatelé uložené výpočty nejsou ukládány do žádné databáze a nemá k nim nikdo jiný přístup!

Možnosti aplikace

- Vytvoření PDF souboru
- Návrat k původnímu nastavení
- Uložit do souboru
- Uložit k dalšímu využití

Uložené kalkulace – volí se možnosti týkající se uložených kalkulací

V tabulce jsou k dispozici veškeré uživatelem **uložené kalkulace** a uživatel se orientuje dle zvoleného názvu kalkulace.

Uložené kalkulace slouží dalším

výpočtům – části Srovnání a Práh rentability a bude sloužit i pro připravovanou část FarmProfit Plus.

FarmProfit - uložené kalkulace

Kalkulace	Komentář	Odebrat ze seznamu	Načíst kopii
chov dojených krav	Skutečnost 2013	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>
výkrm býků - zpeněžování po porážce	Optimistická varianta	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>
krávy bez tržní produkce mléka	Plán 2014	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>

Kalkulace – Název zemědělské komodity, která se kalkulovala a uložila (event. doplňkový text).

Komentář – Zadaný název kalkulace.

Odebrat ze seznamu – Při volbě „Vymazat“ se odstraní daná kalkulace včetně všech vložených dat.

Načíst kopii – Otevře kalkulaci zvolené komodity s uživatelem nastavenými hodnotami. Při následné úpravě dané kalkulace a jejím novém uložení nedojde k přepisu původního výpočtu, ale vytvoří se další (nová) kalkulace.

6) Ukládání a načítání dat přes soubor

Aplikace umožňuje **ukládání výsledných výpočtů do souboru** do počítače. Daný soubor je možné poté načíst se všemi uživatelem definovanými hodnotami kdykoliv a na kterémkoliv počítači (prohlížeči) přes spuštěnou aplikaci. Uložený soubor se ukládá pouze do uživatelem zvoleného umístění a nemá k němu nikdo jiný přístup!

Pokud se zvolí příkaz „**Uložit do souboru**“ v konkrétní kalkulaci, poté se uloží do souboru pouze data z aktuálně spuštěné kalkule. Uložit všechny provedené kalkulační výpočty je možno přes nabídku „**Uložené kalkule**“. Při práci

Uložit do souboru

Uložit k dalšímu využití

s jednotlivými kalkulacemi se vždy zvolí „**Uložit k dalšímu využití**“. V Sekci „Uložené kalkule“ jsou poté k dispozici všechny uložené kalkulační výpočty (varianty), zvolí se název souboru a příkazem „**Uložit**“ se veškeré výpočty uloží do zvoleného umístění v počítači.

FarmProfit - uložené kalkule

Kalkule	Komentář	Odebrat ze seznamu	Načíst kopii
chov dojených krav	plán na rok 2014	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>
chov dojených krav	změna ceny	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>
výkrm býků - zpeněžování po porážce	skutečnost 2013	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>
krávy bez tržní produkce mléka	optimistická varianta	<input type="button" value="Vymazat"/>	<input type="button" value="Načíst kopii"/>

Lokální uložení:

Název souboru:

Načtení se provádí zvolením příkazu „**Uložené kalkule**“ kde se zvolí umístění (Procházet) a nahraje se uložený soubor do aplikace (Nahrát soubor). Poté je možno libovolnou kalkulaci (variantu) načíst (načíst kopii). Veškeré provedené změny se již do uloženého souboru neukládají, je nutno případně uložit soubor znovu. Při načítání souboru je možno volit způsoby nahrání, podle způsobu nahrání údajů, které uživatel nezměnil.

FarmProfit - uložené kalkule

V současné době nejsou uloženy žádné kalkule. Kalkulaci vytvořte a uložte ji kliknutím na odkaz "Uložit k dalšímu využití"

Lokálně uložené postupy nahrát do programu

1. krok: Vybrat lokální soubor:
2. krok: Vybrat způsob nahrání:
 - Aktuální hodnoty
 - Uložené hodnoty
3. krok:

Aktuální hodnoty – nahrání s údaji, které jsou aktuálně nastaveny v softwaru (aktualizované údaje)
Uložené hodnoty – nahrání s údaji, které byly k dispozici v aplikaci v době vytváření kalkule

7) Části „Srovnání“ a „Práh rentability“

Části jsou nadstavbou základních kalkulačních výpočtů a je možno jich bezplatně využít, poté co je kalkulace (výpočet) uložen volbou „Uložit k dalšímu využití“. Moduly nejsou funkční pro část „Výpočet minimální ceny za ustájení a ošetřování koní“, která je svojí strukturou a cílem kalkulace odlišná od ostatních kalkulačních výpočtů.

Uložit k dalšímu využití

Po uložení k dalšímu využití se vpravo ve volbách aplikace objeví možnost spuštění nadstavbových modulů „Srovnání“ a „Práh rentability“.

Volby aplikace

- Všechny kalkulace
- Poslední kalkulace
- Uložené kalkulace
- Srovnání
- Práh rentability
- FarmProfit Plus (v přípravě)

„Srovnání“

Část slouží k porovnání nejdůležitějších výsledků. V přehledné tabulce jsou zobrazeny z každé provedené kalkulace hlavní ukazatele, čímž je možno srovnat rozdílnou úroveň ziskovosti např. v závislosti na chovaném plemenu, ceně mléka, dosahovaných přírůstcích hmotnosti. Podmínkou pro využití je po provedení kalkulačního výpočtu kalkulaci uložit. Následně se ze všech kalkulací vygenerují tabulky s výsledky. Výstupy z části Srovnání je možno vytisknout/uložit v PDF formátu pomocí v softwaru dostupné funkce „Vytvoření PDF souboru“.

Vytvoření PDF souboru

„Práh rentability“

Tato část je postavena na analýze bodu zvratu, neboli stanoví pro každou provedenou a uloženou kalkulaci cenu bodu zvratu, tj. takovou, kdy při její realizaci je dosaženo nulového zisku. Část kalkuluje cenu pro nulový hospodářský zisk, ekonomický zisk a pro nulový příspěvek na úhradu. Při provedení více kalkulací jedné komodity, jsou výsledky v jedné tabulce a je možno posoudit body zvratu např. k rozdílné užitkovosti krav.

V případě jakýchkoliv nejasností, dotazů a námětů nás neváhejte kontaktovat!

Ing. Jan Syrůček

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.

Přátelství 815

104 00 Praha Uhřetíněves

Česká republika

tel.: +420 267 009 529

e-mail: syrucek.jan@vuzv.cz